

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Божидай І.І., кенд.екон. наук, доцент,
Державний біотехнологічний університет, Україна
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2227-219X>
E-mail: bogiday@ukr.net

Устіловська А.С., д-н філ. з економіки, доцент
Державний університет інфраструктури та технологій
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9297-7614>
E-mail: ustilovskaya.an@ukr.net

У сучасному світі цифровізація поступово охоплює всі сфери суспільного життя, зокрема й освіту. Зміни, що відбуваються в інформаційно-комунікаційних технологіях (ІКТ), створюють нові можливості для організації навчального процесу, особливо в умовах дистанційного навчання. Цифровізація освіти є не лише адаптацією до сучасних реалій, але й потужним інструментом для підвищення якості знань, доступності навчання та розвитку інноваційних підходів у педагогічній діяльності.

Цифровізація освітнього процесу передбачає інтеграцію цифрових технологій у всі аспекти навчання: від розробки навчальних програм до оцінювання результатів. Це не лише технічний процес, але й методологічний підхід, що змінює способи взаємодії між учасниками освітнього процесу. Вона включає використання електронних платформ, інтерактивних матеріалів, віртуальних лабораторій, а також інструментів для аналізу та моніторингу освітніх досягнень.

Одним із ключових аспектів цифровізації є створення електронного освітнього середовища, яке забезпечує доступ до навчальних матеріалів у будь-який час і з будь-якого місця. Це особливо важливо в умовах дистанційного навчання, коли фізична присутність учасників процесу є неможливою.

Дистанційне навчання стало невід'ємною частиною сучасної освіти, особливо в умовах глобальних викликів, таких як пандемія COVID-19. Цифрові технології дозволяють забезпечити безпеку навчального процесу навіть у кризових ситуаціях.

Серед основних переваг цифровізації для дистанційного навчання можна виділити наступні:

1. Доступність: Учні та студенти можуть отримувати знання незалежно від географічного розташування. Це відкриває можливості для освіти в регіонах із обмеженим доступом до традиційних закладів.

2. Індивідуалізація навчання: Цифрові платформи дозволяють адаптувати навчальний контент до потреб кожного студента, враховуючи його рівень знань, темп засвоєння матеріалу та інтереси.

3. Інтерактивність: Використання мультимедійних матеріалів, відеолекцій, онлайн-тестів та симуляцій сприяє активному залученню учнів у навчальний процес.

4. Моніторинг і аналітика: Сучасні системи управління навчанням (LMS) дозволяють викладачам відстежувати прогрес студентів, аналізувати їхні результати та своєчасно реагувати на труднощі.

5. Економія ресурсів: Дистанційне навчання зменшує витрати на транспорт, оренду приміщень і друковані матеріали.

Попри численні переваги, цифровізація освітнього процесу супроводжується низкою викликів. Один із них — це нерівномірний доступ до технічних засобів і Інтернету. У багатьох регіонах України досі існують проблеми із забезпеченням якісного зв'язку та необхідного обладнання для учнів і вчителів.

Іншим важливим аспектом є рівень цифрової грамотності. Як учні, так і педагоги потребують спеціальної підготовки для ефективного використання сучасних технологій. Відсутність таких навичок може стати бар'єром для повноцінної реалізації потенціалу цифровізації.

Також варто враховувати психологічний аспект дистанційного навчання. Тривале перебування перед екраном монітора може негативно впливати на здоров'я учнів, знижувати їхню мотивацію та сприяти виникненню відчуття ізольованості.

Для подолання викликів і реалізації потенціалу цифровізації необхідно впроваджувати комплексний підхід до її розвитку. По-перше, держава має забезпечити рівний доступ до Інтернету та технічних засобів для всіх учасників освітнього

процесу. По-друге, важливим є розвиток програм з підвищення цифрової грамотності як для викладачів, так і для студентів.

Інноваційні технології, такі як штучний інтелект, доповнена реальність (AR) та блокчейн, відкривають нові горизонти для освіти. Наприклад, використання штучного інтелекту дозволяє створювати персоналізовані траєкторії навчання, а блокчейн-технології – забезпечувати прозорість і достовірність сертифікатів про здобуття освіти.

Цифровізація освітнього процесу є невід'ємним етапом розвитку сучасної освіти. Вона не лише сприяє підвищенню ефективності дистанційного навчання, але й відкриває нові можливості для індивідуалізації та інтерактивності навчального процесу. Однак для повноцінної реалізації її потенціалу необхідно подолати низку викликів, пов'язаних із технічним забезпеченням, цифровою грамотністю та психологічними аспектами.

Таким чином, цифровізація є не просто інструментом адаптації до сучасних умов, а й важливим чинником трансформації освітньої системи в цілому. Її впровадження потребує спільних зусиль держави, освітніх установ та суспільства задля створення якісного та доступного освітнього середовища для всіх.

ONLINE EDUCATION: STRATEGIES FOR IMPROVING

Вертегел В.Л., кандидат педагогічних наук, доцент,
Запорізький національний університет; Таврійський державний
агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного,
Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5100-3784>

E-mail: victoriavertegel@gmail.com

Online teaching and learning have become an integral part of our educational process in recent years. Not only the global pandemic, the war situation in our country specifically, but also the growing demand for flexible learning options for students are the reason for it.